

«CINKARNAR» — Izdaja Cinkarna Celje, metalurško kemična industrija, Celje. Naklada 2500 izvodov. Vsi člani OZD Cinkarne in upokojeanci dobivajo glasilo brezplačno. Izhaja mesečno. Uredja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Mira Goranšek. Naslov: Uredništvo glasila «Cinkarnar», Cinkarna, Celje, Kidričeva 19, telefon 23-981 Interna 251. Tisk: »Papirkonfeksija« Krško. Po mnenju Sekretariata za Informiranje v izvršnem svetu skupščine SRS je glasilo oproščeno plačevanja davka (št. 421-1/72 z dne 5. 4. 1974).

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETNIK XXV

CELJE, JUNIJ 1978

ŠTEVILKA 5

Poslovni rezultati v četrletju

Poslovni rezultat, ki ga je dosegla Cinkarna v prvem tromeščju letošnjega leta ni dosegel planiranega, kar je posledica predvsem nedoseganja planiranih ciljev v TOZD TiO2.

V tej temeljni organizaciji je prišlo v tem razdobju do izrednih peči, zaradi česar ni bil dosežen planiran obseg poslovanja. Zaradi tega, ker ima vilek del variabilnih stroškov značaj relativnih fiksnih stroškov (električna energija, kurilno olje, OD) in zaradi visokih fiksnih stroškov, je prišlo do relativno visokega zneska izgube.

Ostale temeljne organizacije so v seštevku rezultatov poslovale boljše kot so za to razdobje planirale, med tem ko je izguba v TOZD Mozirje prehodnega značaja, saj je posledica relativno visoka salda neplačana realizacija z 31. marcem 1978 in sezonskih vplivov.

Cinkarna je v seštevku rezultatov vseh temeljnih organizacij zaključila svoje poslovanje v prvem četrletju z izgubo v znesku 25.028.963 dinarjev. Izgubo sta ustvarili temeljni organizaciji titanov dioksid in Kemija Mozirje. Izgubo, ki je nastala v Titanovem dioksidu, bo pokrila Cinkarna z 12.382.701,56 dinarjev, partner VVB Lacke und Farben pa z 11.413.633,61 dinarjev.

Ostale temeljne organizacije so svoje poslovanje zaključile s pozitivnimi finančnimi rezultati.

Poslovni rezultat je na nivoju OZD znatno slabši od planiranega. V prvem četrletju je bila ustvarjena več kakor trinapolkrat večja izguba od planirane za vse letošnje leto.

Izguba pri proizvodnji titanovega dioksida je nastala zaradi nedoseganja planiranega obsega poslovanja (proizvodne realizacije), zaradi nedoseganja normativne porabe surovin (cca 6 milijonov din), zaradi nedoseganja podražitev in substitucije surovin (cca 3,5 milijonov din), zaradi povečanja planiranih režijskih stroškov (cca 6 milijonov din), zaradi ovrednotenja zaloga po stvarnih cenah (cca 11 milijonov din.) Po drugi strani pa so bile dosežene višje prodajne cene od planiranih.

Zaradi navedenih vplivov je prišlo do tolikšnega poslabšanja ekonomičnosti proizvodnje, da je nastala celo izguba v substanci v znesku 8.784.877,42 dinarjev.

Izguba ki jo je ustvarila TOZD Kemija Mozirje je nastala zaradi nedoseganja planiranega celotnega prihodka, ki je manjši, zaradi nedoseganja fizičnega obsega realizacije. Vzrok izgube je bil zaradi izpadlega dohodka v neplačani realizaciji v znesku 1.066.498 dinarjev, kar predstavlja kar 86,5% prikazane izgube, zaradi nedoseganja planirane realizacije, ker je izpadla masa prvega pokritja v znesku 507.805 dinarjev in zaradi podražitve surovin in energije, ker je izpadel dohodek v znesku 327.361 dinarjev. Navedeni tokovi so povzročili izgubo v tolikšni višini, da je ta temeljna organizacija ostala brez čistega dohodka.

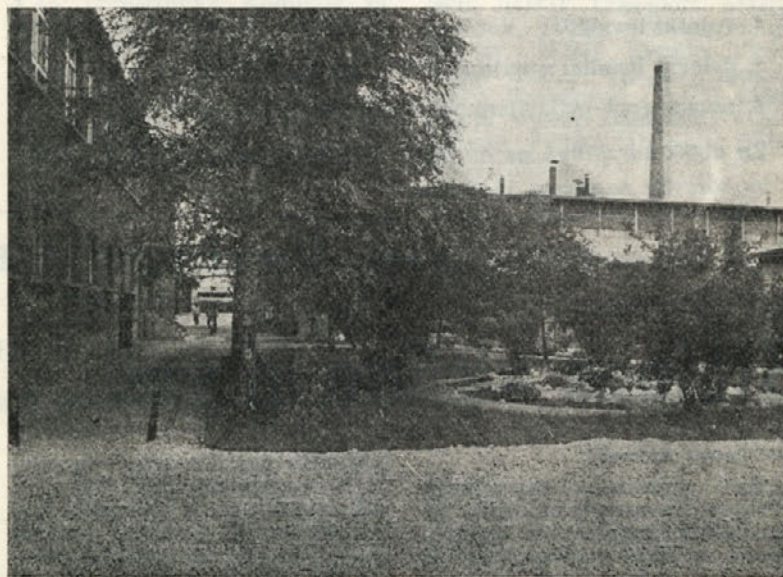
Izguba je v največji meri posledica sezonskih vplivov in relativno visokega zneska neplačane realizacije per 31. marca 1978. TOZD Metalurgija je dosegla boljši rezultat od planiranega. TOZD Kemija Celje je ob moč-

Temeljne organizacije Cinkarne brez TiO2 so v seštevku dosegle planirane rezultate, kljub izgubi Kemije Mizirje, saj je bila četrtnina letnega planiranega dohodka dosežena z 25,15%, čistega dohodka pa z 24,82%.

V primerjavi z istim razdobjem preteklega leta pa so te temeljne organizacije ustanovile čisti dohodek, ki je za 14,5% večji od čistega dohodka v preteklem letu, ki je bil uporabljen za osebno in skupno porabo.

OBSEG POSLOVANJA Celotni prihodek — realizacija

Temeljne organizacije Cinkarne so v seštevku dosegle četrtno letnega planiranega prihodka z 25,02%. Skupna planirana realizacija je bila dosežena z 99,54%. Zaradi doseganja višjih prodajnih cen od planiranih je realizacija večja za 8.169.372 din. Zaradi izpada fizičnega obsega

Napovedana oziroma koledarska pomlad je šla takorekoč neopazno mimo nas, bila je mokra in hladna. Upajmo, da nam bo poletje zvesto, saj v času letnih dopustov.

no preko plana povečanem celotnem prihodku dosegla za 0,3% manjši čisti dohodek od planiranega za četrtno leto. Analogen rezultat Kemiji je dosegla Grafika. TOZD Vzdrževanje in energetika ni dosegla v celoti planiranih rezultatov. Četrtnina letnega planiranega dohodka je bila dosežena s 23,4%, čistega dohodka pa 23,6%. Ker pa je prišlo do pozitivnih odmikov v strukturi celotnega prihodka v breme dohodka, je ostanek dohodka in poslovni sklad večji od planiranega. TOZD Transport je dosegla boljše rezultate od planiranih. DSSS ni preseгла svojih planiranih zadolžitvev in ni obremenjevala TOZD z večjimi zneski od planiranih.

realizacije je znašal izpad vrednostno 10.141.958 din, tako je zmanjšanje salda za 1.945.586 din.

Sam fizični obseg planirane realizacije izdelkov in uslug je bil dosežen le s 95,57%, vendar je bil plan realizacije dosežen iz naslova neplaniranih tokov in cen.

Do nedoseganja same planirane eksterne realizacije je priš-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Pošiljajte prispevke do 15. v mesecu!

Dragi tovariš Tito!

Delovni ljudje organizacije združenega dela Cinkarne Celje ti za rojstni dan iskreno čestitamo.

Delavski razred je skupaj s tvojim vplivom in prizadevanji dokazal svojo borbena pripravljenost za uresničitev svoje zgodovinske vloge. Za tvoje ideje, ki so vseskozi kažipot tudi za vsa leta, ki prihajajo, ki so simbol revolucije in njenih začetkov do današnjih kongresnih akcij, smo ti nadvse hvaležni. Kajti kot strateg samoupravljanja, kot graditelj socialistične samoupravne družbe, kot dosleden borec za krepitev bratstva in enotnosti ter enakopravnosti narodov in narodnosti ter kot marksistični mislec in državnik, si dosegel, da človek prvič v zgodovini lahko trdno koraka proti svojemu idealu, k svobodni asociaciji proizvajalcev in proti svoji človeški svobodi.

Zavedamo se, da so naši zgodovinski uspehi povezani s tvojimi močmi in prizadevanji.

Ob tvojem in našem skupnem prazniku ti pošljamo to čestitko z veliko željo, da bi še dolgo vodil našo socialistično samoupravno skupnost, z željo, da bi žel nove uspehe, da bi bil zdrav in zadovoljen.

Celje, dne 18. V. 1978.

Kolektiv Cinkarne Celje

Poslovni rezultati v četrtletju

(Nadaljevanje s 1. strani)

lo predvsem zaradi nedoseganja planiranega izvoza. V tem razdobju smo izvozili izdelke v vrednosti 4.637.056\$, kar je le 79,78% za to razdobje planiranega zneska. Izvoz je bil celo manjši od izvoza v istem obdobju preteklega leta za 8,63%.

Udeležba prodaje za čvrsto valuto v skupni prodaji je bila zelo skromna, saj je našala le 17,32%.

Udeležba izvoza v skupni prodaji vseh temeljnih organizacij v seštevku pa je znašala le 19,44%.

PROIZVODNJA

Osnovni plan proizvodnje je bil na nivoju Cinkarne dosežen le z 96,98%. V primerjavi z istim razdobjem preteklega leta pa je proizvodnja porasla le za 0,14%. Letni plan je bil dosežen z 23,19%. Doseganje planiranih rezultatov po TOZD je bil: v Metalurgiji 102,69%, Kemiji Celje 90,41%, Kemiji Mozirje 100,93%, Titanovem dioksidu 91,71% in Vzdrževanju — proizvodnja 81,55% ter v Grafiki 105,58%.

PRODUKTIVNOST DELA IN IZKORISTEK ČASOVNEGA FONDAR

Izkoristek osnovnega fonda je bil nekaj boljši od preteklega leta. Bistvenih premikov ni, na posameznih pozicijah gre za manjše odmike. Opravljenih je bilo 26.660 nadur, kar je za 6% več od lanskega leta. 28,95% vseh

opravljenih nadur odpade na nedeljsko in praznično delo.

Ker je na nivoju OZD poraslo število zaposlenih v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta za 1,52%, proizvodnja pa le za 0,14%, je produktivnost dela v letošnjem letu na nivoju Cinkarne nižja od preteklega leta.

DELITEV DOHODKA

Celotni prihodek		425.770.075,67
— eksterna realizacija	330.541.775,57	
— interna in druga realizacija	91.390.288,20	
— drugi prihodki	3.838.011,90	
Porabljena sredstva		360.152.609,46
— material in storitve	330.228.196,97	
— amortizacija	28.746.481,57	
— drugi poslovni stroški	1.177.930,92	
Dohodek		65.617.466,21
Razporeditev dohodka:		
Prispevki in davki		7.065.715,20
Druge obveznosti iz dohodka		22.460.234,63
— del dohodka za DSSS	10.178.423,25	
— pokritje stroškov ZTP Ljubljana	859.981,50	
— obresti od kreditov	5.235.928,05	
— ostale obveznosti iz dohodka	6.185.901,83	
Čisti dohodek za osebno in skupno porabo		53.659.087,67
— za OD in druge osebne prejemke	48.514.795,87	
— za inovacije in racionalizacije	—	
— za neposredno svobodno menjavo dela	370.246,65	
— za prispevek za stanovanj. izgr. v SP	1.493.955,85	
— za skupno porabo — topli obrok	2.307.305,00	
— za skupno porabo — za druge namene	972.784,30	
Rezervni sklad		1.535.016,72
Poslovni sklad		5.926.375,33
— posoj. skladu feder. za kredite nerazvitih	1.954.952,70	
— posojilo po predp. družb. pol. skupnosti	678.410,95	
— odplačilo sanacijskih kreditov	1.124.638,40	
— del za obratna sredstva	2.168.375,28	
— del za osnovna sredstva	—	
Izguba		25.028.963,34

Plansko analitska služba

Obvestilo

PARTICIPACIJO ali po slovensko **PRISPEVEK** moramo plačevati za zdravstvene usluge od 1. maja 1978 dalje po Samoupravnem sporazumu o zdravstvenem varstvu v občinski zdravstveni skupnosti Celje tudi v naši obratni ambulanti:

- za vsak prvi obisk zaradi novega obolenja 10,00 din
- ter enako za vsak prvi obisk zaradi povrnitve iste bolezni, ko je bilo zdravljenje že zaključeno.

Tega prispevka so oproščeni samo naslednji delavci:

1. vsi v primeru nesreče pri delu ali poklicne bolezni,
2. vsi starejši od 60 let,
3. borci NOB pred 13. 10. 1943 ali z dvojnimi štetjem najmanj od 1. 1. do 15. 5. 1945,
4. vojaški invalidi,
5. delovni invalidi z najmanj 70% telesno okvaro,
6. nezaposleni, prijavljeni pri skupnosti za zaposlovanje.

Za obisk zdravnika na domu je potrebno plačati 50,00 din in za zdravila na recept 15,00 din.

Avtokriterij

Da ne bo nikakeršnih misterij, se vsi medsebojno ocenimo. Izberimo realen si kriterij, pa kar dobimo si delimo!

Ti si Evgen najbolj priden, torej imaš petsto pik. Ti si Jože delovno frigiden in ti Sonja nisi brez odlik!

Mica tvoje delo je zapletno. Jaka preklada noč in dan. Janez ti vodiš delovno izmeno. Inženir Jovo nam sestavlja plan.

Nazadnje bi pa mene ocenili, mislim, da so odveč dvomov črvi, brez mene ne bi nič dobili, torej moram biti prvi!

Piše: Iskren Pipuš

Stolpne kisline ni več

(Nadaljevanje in konec)

Po šestnajst mesečnem pridnem in vztrajnem delu je bila celotna naprava z elektrofiltrom in drugimi vzporednimi napravami dograjena in prve dni septembra 1954 smo pričeli s poizkusnim obratovanjem. Naprava, ki smo jo v tako kratkem času zgradili, je izpolnila vsa pričakovanja. Poraba solitrne kisline je bila razmeroma mala — komaj 1,12% solitrne kisline od 36° Be na 100 kg 60° Be H₂SO₄, tako je bila v mnogih pogledih narejena izboljšava, še posebno pri sami napravi. Pri prvi Oplovi stolpni napravi smo uporabljali kot črpalke emulzerje in kasneje deloma batne črpalke, medtem ko so se že v letu 1930 pri vseh novih napravah uporabljale centrifugalne črpalke. Izboljšani so bili tudi stolpi v gradbeno — tehničnem pogledu. Uporabljati so se začela pri-

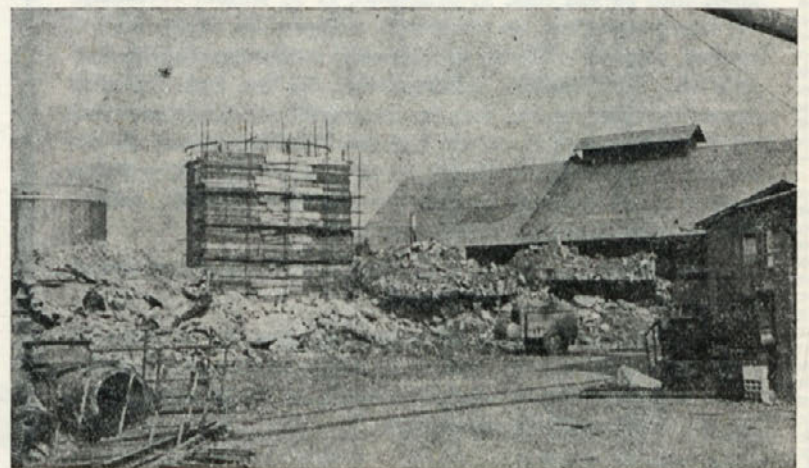
mernejša polnilna telesa za stolpe in v zadnjem času se vedno več umetnih snovi uporablja kot kislino odporni gradbeni material.

S spremembo kroženja nitrozne kisline se je seveda spremenil delež posameznih stolpov na celotni produkciji sistema in tako pride danes pri stolpnih napravah za žvepleno kislino na stolp I (stolp za denitriranje) 25% — 30%, na stolp II (stolp za prednitriranje) 55 do 60%, na stolp III (produkcijski stolp) 10 do 20% in na stolp IV 0%, (deluje torej kot nitrozni stolp) celotne produkcije. Nasprotje med Oplovim postopkom (po končanem razvoju leta 1912) in Peteresenovim, ki je bilo do sedaj navedeno v strokovni literaturi, ni torej nikdar obstajalo. Pri enem kot pri drugem postopku damo najmočnejšo nitrozno kislino na prve stolpe in temu primerna je tudi porazdelitev proizvodnje.

Z začetkom obratovanja stolpne naprave za žvepleno kislino

po sistemu Petersen smo v septembru in oktobru 1953 začeli podirati Oplovo napravo za žvepleno kislino, danes po 23 letih pa podiramo Peteresenovo napravo. Naprava je ves čas svo-

jega obstoja dobro delala in je izpolnila predvidevanja, ki jih je dal Hugo Petersen tako glede kvalitete proizvoda, kakor tudi glede življenske dobe.

Rušenje stolpne kisline je dokončano, ostalo je torej delo za delovne stroje in kamione. Sedaj je tudi to opravljeno.

Organiziranost sindikatov

Razprave o izvolitvah, izpopolnitvah organiziranosti in metod delovanja zveze sindikatov Slovenije

Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije je dal v razpravo vsem organizacijam in organom sindikatov in zveze sindikatov »Izhodišča za izpopolnitev organiziranosti in metod delovanja zveze sindikatov«, ki jih je sprejel na seji 25. aprila 1978; izhajajo pa iz gradiva predsedstva Zveze sindikatov Jugoslavije »Osnove politično — organizacijske graditve zveze sindikatov.«

Ta dokument bo podlaga za pripravo sklepa o dopolnitvah statutarnega dogovora o organiziranosti in delovanju sindikatov in zveze sindikatov v SR Sloveniji in obenem temelj za spreminjanje in dopolnjevanje sindikalne organiziranosti in metod delovanja.

Prav tako se v pripravah na 9. kongres ZSS pred komuniste postavljajo vprašanja organiziranosti in načina delovanja sindikatov v skladu z njihovimi nalogaми v nadaljnjem razvoju naše socialistične samoupravne družbe. Delavcem so sindikati potrebni, toda takšni, ki bodo sposobni delovati kot njihova razredna družbena sila, ki bo celovito uveljavljala pravice delavcev pa tudi odgovornosti le-teh.

Osnovna celica sindikalne organiziranosti je osnovna organizacija sindikata, ki jo ustanovijo v TOZD delavci. Če razmere zahtevajo, lahko ustanovimo v eni TOZD dve OOS ali nasprotno v dveh TOZD eno OOS.

V Cinkarni imamo 7 TOZD in DSSS in tako 8 osnovnih organizacij sindikata. V vseh teh osnovnih organizacijah poteka razprava o izhodiščih za izpopolnitev organiziranosti.

Dosedanje razprave pa so že pokazale, da bistvenih pripomb s strani osnovnih organizacij ne bo, temveč se s predlagano organiziranostjo strinjajo. Na seji IO OOS sta bila sprejeta v tej zvezi dva sklepa. Prva naloga vodjem sindikalnih skupin, da v svojih sredinah organizirajo razprave o gradivu. Drugi sklep pa prav tako zadolžuje sindikalne skupine in člane IO OOS, da organizirajo redne sestanke s sodelavci, saj bomo le tako vsi delavci vključeni v delovanje osnovne organizacije.

Izvršilni odbor osnovnih organizacij sindikata naj bi bil tisti, ki:

- vodi delo osnovne organizacije;
- izbira pobude in ugotavlja interese članov osnovne organizacije;
- predstavlja OOS v postopku predhodne razprave in sprejemanja samoupravnih odločitev v TOZD;
- pripravlja stališča in sklepe, ki jih sprejemajo vsi člani OOS;
- skrbi za politično osveščenost članov OOS;
- oblikuje in predlaga stališča o konkretnih vprašanjih za katera ga pooblasti osnovna organizacija;
- oblikuje in predlaga stališča osnovne organizacije do predlogov, mnenj, ocen ter stališč širših sindikalnih organizacij in njihovih organov, v katere se povezuje osnovna organizacija;
- uresničuje skupaj dogovorjeno politiko zveze sindikatov; sodeluje s člani delegacij in delegati za skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih

interesnih skupnosti in jih seznanja s stališči sindikalne organizacije ter ustvarja politične pogoje za njihovo delovanje;

- daje pobude za akcijsko sodelovanje z drugimi osnovnimi organizacijami in tudi z drugimi dejavniki v TOZD;
- skrbi za učinkovito obveščanje članov osnovne organizacije.

Dolga in odgovorna je vrsta nalog izvršnih odborov. Zato bi le-ti morali takoj pristopiti k analizi, kako pri posameznih nalogah delo poteka, kje so problemi in kje se bo potrebno v bodoče bolj angažirati.

Delavci v osnovnih organizaci-

jah sindikata se vključujejo v zvezo sindikatov, hkrati pa se vključujejo tudi v strokovne sindikate da bi uresničevali tiste zadeve v delovanju in družbeno ekonomskem položaju delavcev, ki jih je na njihovo naravo mogoče reševati zlasti v posebnem strokovnem sindikatu. Predvsem so to vprašanja zagotavljanja in delitve dohodka in oblikovanja osebnih dohodkov, vprašanje produktivnosti, pridobivanje znanja in varstva pri delu.

Osnovne organizacije sindikata Cinkarne so se do sedaj povezale v dva strokovna sindikata. OOS TOZD Metalurgija v sindikat delavcev kovinske industrije, OOS TOZD Kemija, Grafika, TiO₂, Vzdrževanje, Transport in DSSS pa v sindikat delavcev kemične industrije.

V Celju pa imamo v občinski odbor sindikata delavcev kemične industrije, razen naših šest OOS, vključeno samo še eno OOS v OZD Aero. Predmet raz-

prave je, kako bo ta organiziranost izgledala v bodoče. Prav gotovo pa je, da OOS Vzdrževanje ali OOS Transport z interesi delavci kemične industrije nimajo toliko, kakor v sindikatih, katerih oblike in narava dela so jim bližji.

V zvezi sindikatov v Sloveniji naj bi v bodoče delovalo 15 strokovnih sindikatov.

Prav gotovo je umesten tisti predlog, ki bi vse OOS Cinkarne povezoval v sindikatu delavcev proizvodnje in predelave kovin, saj imajo tudi vsi TOZD Cinkarne podpisane samoupravni sporazumi črne in barvaste metalurgije Slovenije o razporejanju čistega dohodka in delitvi sredstev za osebno in skupno porabo.

Razprave še potekajo in za nekaj konkretnih oblik bodoče organiziranosti se bomo morali še pogovarjati.

A. Justin

Komisije v novem sestavu

V dneh od 13. aprila 1978 do 17. aprila 1978 so bile sklicane vse komisije, ki bodo delovale pri Konferenci OOS.

Člani komisije so izvolili predsednike in namestnike in se tudi dogovorili, da vse komisije najprej izdelajo oceno dejanskega stanja in na podlagi tega akcijske programe.

Za predsednika Komisije za kulturo je bil izvoljen Zvone Vrnunč za namestnika Mira Plahutnik.

Za predsednika Komisije za

samoupravljanje je bil izvoljen Jernej Ozis, za namestnika Ferdo Erjavec.

Za predsednika Komisije za delovne in življenjske pogoje je bila izvoljena Nuša Slapnik, za namestnika Franc Grabar.

Za predsednika Komisije za delitev OD po delu je bil izvoljen Franc Poklšek, za namestnika Anton Joka.

Delo samoupravnih organov

Poslovni odbor

Predsednik Viki Herlah je dne 12. aprila 1978 sklical 7. redno sejo poslovnega odbora.

Delegati so bili seznanjeni s poslovnimi rezultati TOZD Cinkarne za prvo tromesečje.

Osnovni plan proizvodnje je bil dosežen na nivoju OZD za razdobje prvih treh mesecev z 96,98%, letni plan pa z 23,19%. V primerjavi z istim razdobjem preteklega leta p je ostala proizvodnja na istem nivoju (100,14%). Po osnovnem planu načrtovano vrednost proizvodnje za to razdobje so dosegle TOZD Metalurgija, Mozirje in Grafika, četrtno plana pa Metalurgija in Grafika. V primerjavi z istim razdobjem preteklega leta pa je uspelo povečati v letošnjem letu proizvodnjo TOZD Mozirje in proizvodnim obratom v TOZD Vzdrževanje in energetika ter v Grafiki. Na nivoju OZD je število zaposlenih porastlo, v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta, za 1,52%, proizvodnja pa le za 0,14%, zaradi česar je produktivnost dela na zaposlenega nižja za 1,38%, od tiste, ki je bila dosežena v letu 1977 I. — III.

Z izjemo TOZD Transport ni nobena temeljna organizacija dosegala v januarju dvanajstino letnega planiranega skupnega prihodka. Z izjemo Metalurgije in Transporta so v vseh ostalih TOZD porabljena sredstva hitreje rastla od skupnega prihodka. Močno smo zaostali v prvem četrtletju za planiranim izvozom, saj so z zneskom 4.482.299\$ dosegli le 19,27% letnega planiranega zneska. Plan izvoza je preseglala le TOZD Grafika. Udeležba izvoza na konvertibilno tržišče je prenizka v primerjavi potreb po izvozu.

Nadalje so odobrili več službenih potovanja v inozemstvo. Potrdili so prioritarno listo za stanovanja, ki je že bila objavljena v našem internem glasilu. Sprejeli so sklep, da se vsi predlogi odpisov in pripisov razlik sektorja zunanje trgovine, v prihodnje obravnavajo na DS TOZD.

Na predlog centra za izobraževanje je slušatelj Poklicne ke-

Za predsednika Komisije za kadrovska vprašanja je bil izvoljen Pavle Žele, za namestnika Drago Čeh.

Predstavniki sindikata, ki bodo prisostvovali disciplinski komisiji so se prav tako sestali in pogovorili o njihovi vlogi na zasedanju disciplinske komisije.

Predstavniki so: za TOZD Vzdrževanje Viki Kovačič, TOZD Transport Marija Jevšinek, TOZD Grafika Franjo Vidmar, TOZD Kemija Vinko Žagar, TOZD Titanov dioksid Drago Barbulovič, TOZD Metalurgija Viktor Domjanič, TOZD Mozirje Fanika Urbanc, DSSS Marjan Plohl.

mijske šole za odrasle v Cinkarni, oddelkov za kemijske procesničarje in kemijske laborante, za opravljanje zaključnega izpita odobril 7 dni študijskega dopusta.

Prav tako je odobril 7 dni študijskega dopusta vsem tistim delavcem, ki morajo po določilih zokona opraviti posebni strokovni izpit npr. izpit za zunanjetrgovinsko poslovanje, izpit za nadzor ali vodenje investicijske izgradnje ipd.

Uvodno so rešili prošnjo Dermatovenerološke službe Zdravstvenega centra Celje, in sicer z oglasom na celi strani žepnega formata (brez klišēja) 1.200 din.

Odobrili so dotacijo za redno delovanje za tekoče leto 1978 Industrijsko gasilskemu društvu Celje.

CINKARNAR 3

Inventivna dejavnost v letu 1977

Komisija za inventivno dejavnost deluje kot posebna komisija CDS. Sestavljena je po delegatskem sistemu iz po dveh delegatov TOZD in DSSS. V lanskem letu je komisija imela 8 redni sej. Njeno delo je zajemalo: obravnavo inovacijskih predlogov; sprejem načel za pripravo novega samoupravnega sporazuma; skrb za izobraževanje predstavnikov TOZD na občinskih seminarjih; pripravo predlogov za občinske nagrade »INOVIATOR 76« in ostalo.

REŠEVANJE PREDLOGOV V LETU 1977

Potek reševanja

Avtorji prijavljajo svoje predloge direktno komisiji, ki takoj vključi TOZD koristnika kot odločujoči faktor pri nadaljni usodi predloga.

Značilno za OZD Cinkarna je, da so prijavljeni pretežno predlogi, ki potrebujejo za pripravo in uvajanje v proizvodnjo daljše obdobje in so vezani na znatna finančna sredstva.

Ocenitev predlogov

Pri ocenjevanju predlogov se je komisija srečevala z naslednjimi problemi:
— časovni razkorak od realiza-

- cije do prijave, tudi več let;
- zbrisane finančnih pokazateljev zaradi pomanjkanja dokumentacije;
- pomanjkljivo sodelovanje med TOZD in avtorji ter komisijo;
- TOZD zavlačuje z obravnavo, uvajanjem in preverjanjem predloga;
- DS TOZD rešujejo sklepe komisije prepočasi.

Reševanje predlogov v letu 1977

Vsi predlogi, ki so bili obravnavani v preteklem letu, so prikazani v naslednji tabeli:

Zap. št.	Opis predloga	Avtor	Sklep komisije	Nagrada
1.	Racionalizacija na kadi Modri baker	Tekauc Oto		1.000,00
2.	Rekonstrukcija peči v Zn-bel.	Tekauc Oto		1.463,00
		Poklšek Franc		1.463,00
		Krajnik Jože		1.464,00
3.	Rekonstrukcija peči za taljenje Na	Tekauc Oto	zavrjen	
4.	Rotacijska peč v Litoponu	Tekauc Oto	zavrjen	
5.	Peč za taljenje bakra	Tekauc Oto	zavrjen	
6.	Mešalo v Modrem bakru	Kocijan Milan	zavrjen	
7.	Vilvanje zamaka v kalupe	Hodej Egidij		3.000,00
		Balaško Miho		2.500,00
8.	Rekonstrukcija remont na PIK	Uršič Peter		8.000,00
		Jelen Jakob		2.000,00
		Mesarec Franc		10.055,00
9.	Ploščati ventili	Pečnik Maks		
10.	Emajlirani izlivnik	Pečnik Maks		
11.	Grafitni vložek	Pečnik Maks		
12.	Grafitni vložek pri livnem stroju	Pečnik Maks		
13.	Grafitni vložek v ljaku	Pečnik Maks		
14.	Izdelava filtra	Pečnik Maks		
15.	Rekonstrukcija rezervoarja za olje	Pečnik Maks		12.880,00
		Jošovec Franc		5.520,00
16.	Namestitve vilic	Pečnik Maks	zavrjen	
17.	Za sejalnica	Žerjav Anton		2.500,00
		Dobovišek E.		2.500,00
18.	Nov proizvod KEMORAPID	Kramberger Boris		59.331,00
		Zupančič Metka		29.665,00
		Mirnik Marjan		29.665,00
		Omersel Peter		9.000,00
		Vodlan Egon		9.000,00
		Teršek Franc		20.000,00
20.	Podnapetostni rele OV-4	Ružič Vojo		
21.	Rekonstrukcija dozirnega venca	Skale Viktor	v reševanju	
22.	Zamenjava apna z kalcitom	Žerjav Anton	zavrjen	
23.	Sistem varčnega centralnega gretja	Burnik Mihael		
24.	Koristna uporaba kondenz. vodne pare	Žerjav Anton	zavrjen	
25.	Rekonstrukcija kalcinirke	Kocijan Milan		
		Lužar Ivan	zavrjen	
26.-32.	Predlogi iz komercialnega področja	Kocič Hranislav	zavrjen	
33.	Racionalizacija transporta apna	Pustoslemšek B.	zavrjen	
34.	Rekonstrukcija BaS peči	Kocijan Milan		
		Verbnjak Alojz	v reševanju	
35.	Ponovna upraba vode v procesu površinske obdelave titana	Pustoslemšek B.	v reševanju	
36.	Uporaba vode iz Zepine za apneno mleko	Pustoslemšek B.	v reševanju	
37.	Sušenje suspenzije CaSO ₄	Ružič Vojo		
		Pustoslemšek B.	v reševanju	
38.	Izdelava offsetnih plošč	Kramberger Boris	v reševanju	
39.	Naprava za doziranje Pb	Kost Mojmir	v reševanju	
40.	Čistilna naprava za Cuprablau	Kost Breda	v reševanju	
41.	Bistrenje razredčene žveplene kisline v titanovem dioksidu	Cankar Slavko	v reševanju	
42.	Tesnenje batnih črpalk	Žerjav Anton		
		Slokan Dušan	patentni zahtevek	
43.	Racionalizacija v proizvodnji kadmijske anode	Kocič Hranislav	v reševanju	
44.	Rekonstrukcija transformatorja v Graflki	Črepinšek Martin	v reševanju	
45.	Stroj za oblikovanje utorov	Držek Avgust		
		Cebular Jože		
		Cater Bernard	v reševanju	
46.	Izboljšanje funkcionalnosti palete	Nikolič Mirko	v reševanju	
47.	Kontejner paleta	Nikolič Mirko	v reševanju	
48.	Priprava modrega bakra	Verbnjak Alojz	v reševanju	
49.	Tlačna pakirna naprava	Kocijan Milan	v reševanju	
50.	Manevrirna paleta	Kocijan Milan	v reševanju	
51.	Večevni tankoslojni mešalec	Kocijan Milan	v reševanju	
52.	Dvocevni tankoslojni mešalec	Kocijan Milan	v reševanju	
53.	Tankoslojni oksidator	Kocijan Milan	v reševanju	
54.	Priprava apnenga mleka	Mesarec Franjo	v reševanju	
55.	Tesnenje LABUR črpalk	Mesarec Franjo	v reševanju	
56.	Rekonstrukcija napeljevalne hladilne vode v Nevtralizaciji	Mesarec Franjo	v reševanju	
57.	Predlog za namestitve mokrih filtrov na Zvepleni kislini	Mesarec Franjo	v reševanju	
		Črepinšek Martin	v reševanju	

Predlogi avtorjev pod zaporedno številko od 1 do 18 in 20 so

bili ažurno rešeni (2-3 mesece). Predlog pod zap. št. 8 — Rekonstrukcija remontov na kotlih PIK je bil v daljšem postopku zaradi pomanjkanja oziroma pomanjkljive dokumentacije o

stroških izvedbe in prihrankih. Ker dogodki niso bili dokumentirani, je bila komisija prisiljena določiti enkratno nagrado.

Predlog pod zap. št. 19 — Podnapetostni rele OV 4 je komisija reševala daljše obdobje, ker je spremljala serijsko izdelavo 12 relejev in šele potem nagradila avtorja.

Predlog pod zap. št. 21 — Avtomatski varnostni sistem (AVS) je v postopku reševanja, čeprav je bila inovacija realizirana v letu 1975 in prijavljena v letu 1976.

Kronološki potek dosedanjega reševanja:

- ob prevzemu prijave je bila zahtevana strokovna ekspertiza TOZD Titanov dioksid
- TOZD Titanov dioksid je potrdil vrednost varovane naprave
- komisija je z avtorji na skupni seji obravnavala predlog in zahtevala dodatna pojasnila o razmejivni stroškov in korekcijo vsebine inovacije
- v tem času je TOZD Titanov dioksid s kratko izjavo negiral prvotno izjavo
- komisija je zahtevala, da se sestanejo avtorji in vodstvo TOZD in razčistijo nastale nejasnosti
- tega sestanka ni bilo. Komisija za inventivno dejavnost je določila posebno komisijo iz članov inovacijske komisije, vodstva TOZD Titanov dioksid in članov avtorjev, ki se je sestala dne 21. februarja 1978 in sprejela sklep, da je naloga zaključena in da je bila naročena s strani vodstva Titanov dioksid.

— avtorji še niso podali stroškov izdelave, so pa v izdelavi. Komisija bo predlog ocenila. Prijavo po zap. št. 22 — Zamenjava apna s kalcitom je iz poskusnega obratovanja dana v ponovno analizo, izdelavo projekta in dokončno odločitev o realizaciji predloga je v pristojnosti TOZD Titanov dioksid.

Predlogi pod zap. št. 23 do 32 so bili zavrjeni kot nesprejemljivi.

Predlogi pod zap. št. 33 do 57 so dani TOZD koristnikom (potencialni) v proučitev za možnost prevedbe v uporabo.

Številčni pregled obravnavanih predlogov.

S strani komisije je bilo: nagrajenih 16 predlogov, zavrjenih 13 predlogov, skupaj rešenih 29 predlogov. V proučevanju TOZD 28 predlogov. Skupaj je bilo obravnavanih v letu 1977 57 predlogov.

Od 57 obravnavanih predlogov je bilo prijavljenih v letu 1977 26 predlogov, 31 predlogov pa je prenešenih iz leta 1976. Skupni letni prihranek ob 16 predlogov znaša din 5.146.000,00 obračunane nagrade pa 211.008,— din oziroma 4,1 % od prikazane prihranka. Od tega je bilo do sedaj potrjenih oziroma izplačanih nagrad v višini 54.345,— din, ostale so še v postopku DS TOZD.

Postopek od prijave do realizacije predloga in nagrajevanje je predolg ter ga bo potrebno v smislu samoupravnega sporazuma skrajšati. Za neocenjene predloge lahko ugotovimo, da niso podani pogoji za ocenitev.

Morali bomo počakati na podatke iz TOZD, ki uporabljajo inovacijo. Komisija v svojem mandatskem obdobju ni sprejela nobene pritožbe s strani avtorjev.

Samoupravni sporazum odpravlja pomanjkljivosti, skrajšuje postopke in daje boljše pogoje za množično inventivno dejavnost, ki jo bo potrebno pospešiti, saj je še vedno premalo zastopana v inovacijski dejavnosti OZD Cinkarne.

Ustvariti je potrebno v vseh delovnih sredinah v TOZD boljše klimo za povečanje storilnosti, izboljšanje kvalitete in delovnih pogojev.

Inovacijska dejavnost OZD Cinkarna v občinskem merilu

V letu 1976 je bila Cinkarna v občinskem merilu po vrednosti inovacij na drugem, po številu predlogov na četrtem in po višini izplačanih nagrad na tretjem mestu.

Na nagradnem razpisu INOVATOR 75 sta prejela tovariša Anton Žerjav I. nagrado v višini din 10.000,— in Peter Omersel 2. nagrado v višini din 5.000,—, za skupino inovacijskih predlogov.

Na razpisu INOVATOR 76 občine Celje je bil ltov. Maks Pečnik za skupino inovacijskih predlogov, nagrajen s prvo nagrado v višini din 15.000,—.

Na razpisu INOVATOR 77 občine Celje je komisija za inventivno dejavnost predlagala naslednje kandidate:

Avugst Deržek s skupino avtorjev z inovacijskim predlogom: Stroj za izdelavo-oblikovanje utorov v obratu Keramika.

Franjo Mesarec z inovacijskim predlogom: Konstrukcija ploščatega ventila na batnih črpalkah v obratu Nevtralizacija in Vojo Ružič za raziskovalno dejavnost.

Peter Omersel je predlagan za I. majsko nagrado v zveznem merilu.

Pošiljajte prispevke do 15. v mesecu!

Smernice dela za leto 1978

- samoupravni sporazum uporabiti v praksi
- mnogo bolj reševati inovacijske predloge
- oživiti množično inventivno dejavnost
- povezati razvojne in inovacijske naloge s skupnimi razpisi
- uvesti predlagane ekološke inovacije in razpisati nove naloge
- organizirati predavanja o inovacijski dejavnosti
- izdelati poslovnik postopka reševanja inovacije od ideje do realizacije.

Franc Sendelbach
Franc Lipošek

Najhitrejši način komuniciranja

Ali ste vedeli, da že osmo leto deluje v neposredni bližini Cinkarne radio klub Ljudske tehnike Cinkarne?

Ustanovili so ga leta 1970 iniciatorji Skale, Sendelbach, Omeršel in Tajmahjster. Zaradi potrebe po širjenju tehnične kulture, so kmalu dobili tudi radio postajo. Zaradi vseh pogojev in dovoljenj za obstoj amaterskega kluba je klub avtomatsko postal član Zveze amaterjev Slovenije.

Sprva so štirje člani dobili vedno več navdušencev in kmalu se je število le-teh povečalo na enajst. Vendar je za radioamaterja potrebno veliko znanja. Tisti, ki so se že dodobra izučili te veščine in ki imajo pri svojem hobiju dolgoletno prakso, so dobili pravico uporabljati svoj znak in možnost udeležiti se tudi širših tekmovanj.

Od 15. na 16. april 1978 so se člani radio kluba na pozivno oznako YU 3DCC udeležili tekmovanja KUP »SRJ« v sestavi štirih članov. V šestnajstih urah so vzpostavili 250 do 300 zvez na FONE delu. To tekmovanje teži praktično bolj na udeležbi, kakor se točkuje. Potem se določi

plasma glede na število vzpostavljenih zvez. Na vse to seveda dosti vpliva lokacija postaje, dotrajanost aparature oziroma tehnične opreme. Ze sedaj upajo, da bodo pri Ljudski tehniki nalleteli na razumevanje, saj želijo, da bi tehnično opremo čimprej dokupili in izboljšali, kajti uspeh tako ne more izostati.

Udeležili so se tudi UKV in in drugih tekmovanj.

Prva radio postaja v Jugoslaviji je bila ustanovljena leta 1924. Preko tečajev v radio klubih je šlo do sedaj okoli 200.000 ljudi. Amaterske radio mreže so pomagale v času hudih elementarnih nezdod; potresov in poplav v Skopju, Zagrebu, Voj-

vodini, Sloveniji, Bosni in Srbiji. Za to nesebično pomoč so mnogi dobili odlikovanja, pohvale in priznanja.

In kaj je to radio — zveza? To je najhitrejši in najučinkovitejši način komuniciranja ljudi na velikih oddaljenostih. Nastaja pa z izkoriščenjem elektromagnetnih ali radijskih valov, s pomočjo katerih se prenašajo sporočila in informacije v hitrosti svetlobe oziroma 300.000 km/sek. Uporabljajo tri načine komuniciranja z glasovi, slikami in Morzejevimi znaki. Znak za nevarnost v radiotelegrafiji predstavljajo črke SOS, ki so sestavljene iz grupe signalov.

Uspeh vsake akcije radiozvez se kaže v pomembnosti same akcije. Ob potresu v Julijski krajini so 3 minute po potresu s pomočjo radio-vez točno vedeli kje in kdaj je bil potres.

Kaj se zahteva od dobrega radioamaterja? Poleg veselja do tega dela mora opraviti izpit za ustrezeni razred, za pridobitev svojega znaka pa potrebuje še dodatno znanje. Svoj uspeh v radioamaterstvu lahko doseže z vestnostjo, iznajdljivostjo, in disciplino.

Radoklub Ljubke tehnike Cinkarne bo letos v jeseni organiziral tečaj za nove člane, predvsem tiste, ki želijo razvijati tak hobi.

V mirnem času se radioamaterji ukvarjajo s humanitarno dejavnostjo, v vojni pa avtomatično postanejo obvezniki v službi splošnega ljudskega odpora, civilne zaščite in družbene samozaščite.

M. Gorenšek

Srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije

V petek ,dne 12. maja je bila v salonu gostišča Ribič v Celju slovesnost, na kateri so podelili 28 odličij ZSS (Zveze sindikatov Slovenije). Med petindvajsetimi zaslužnimi aktivisti, posamezniki so dobili srebrne značke ZSS tudi Anton Arčan, Viktor Domjanič in Anton Krašovec iz Cinkarne Celje.

Srebrni znak ZSS pa so prejeli tudi tri osnovne organizacije sindikata, in sicer iz Osrednje knjižnice v Celju, Osnovne šole Ivana Kovačiča-Efenka in osnovna organizacija sindikata iz TOZD Vzdrževanje v štorski železarni.

Anton ARČAN ima zasluge za neutrudno in plodno delo v samoupravnih organih in predvsem za dolgotrajno uspešno delo v organizaciji sindikata v TOZD Grafiki in krepitvi družbenih odnosov v naši samoupravni družbi. V Cinkarni je zaposlen od leta 1953 najprej kot ključavničar. Kasneje je bil vodja izmene v Kemiji, nakar je pričel delati v novem obratu Grafike kot eden prvih delavcev v tem konjunktornem oddelku, ki je sedaj prerasel v osnovno organizacijo TOZD Grafike. Ves čas je bil aktiven družbeno-političen delavec s prefinjenim posluhom sindikalista. Bil je večkratni član DS, CDS, PO, predsednik DS Kemije, predsednik OOS Grafike. Sedaj je delegat SIS, član IO OOS Grafike in načelnik narodne zaščite.

Viktor DOMJANIČ je dolgoletni aktivni družbenopolitični delavec na vseh področjih delovanja za uresničevanje našega družbenega sistema. V Cinkarni se je zaposlil leta 1951 v topilnici. Dolga leta je bil član v samoupravnih organih in je še sedaj aktivno vključen v sindikalno delo. Prav tako je izvoljen za delegata kulturne skupnosti SIS, kot vodja.

Anton KRAŠOVEC je prizadeven na svojem delovnem mestu in družbenopolitično zelo aktiven. V Cinkarni je zaposlen od 1966 leta ter opravlja delo vodje oddelka v finančno računovodskem sektorju. Bil je sekretar osnovne organizacije ZK, predsednik OOS, sekretar konference sindikata, predsednik aktiva Zveze borcev, delegat KS Ostrožno, danes pa aktivno deluje v krajevni skupnosti, je član Občinske konference ZK in član tovarniškega komiteja ZK.

Sindikat potrebuje bržkone še več aktivnih in predanih delavcev, ki bodo lahko uresničevali zastavljene naloge in cilje ter interese vseh delovnih ljudi.

ZAHVALA

Najlepše se vam zahvaljujemo za iskreno pomoč, s katero ste nam pripomogli, da dostojno počastimo naše matere in žene.

Celotnemu kolektivu pa želimo obilo delovnih uspehov, še enkrat se vam najprisančneje zahvaljujemo za pomoč.

S tovariškimi pozdravi!

PROSVETNO DRUŠTVO
ŽETALE

Pošiljajte prispevke do
15. v mesecu!

CINKARNAR 5

CINKARNA CELJE

Metalurško kemična industrija

RAZPISUJE

za šolsko leto 1978/79 naslednje štipendije za

1. poklicne šole

— kemijske stroke (kemijski procesničar)	20
— kovinarske stroke (strojni ključavničar, strugar, rezkalec, brusilec)	24
— elektro stroke (obratovni električar, elektromehanik)	12
— grafične stroke (strojni stavec, retušer, montažer, kopist, ofsetni tiskar)	6

2. srednje šole

— kemijska tehniška	15
— metalurška tehniška	2
— ekonomska	6

3. visoke šole

— FNT kemijska tehnologija	5
— metalurgija	1
— VEKŠ	2

Kandidati za kadrovske štipendije morajo izpolnjeni vlogi za štipendijo (obrazec 1,65, kupite ga v knjigarni) predložiti:

- fotokopijo zadnjega šolskega spričevala oziroma potrdilo višje ali visoke šole o opravljenih izpitihi,
- potrdilo o osebnih dohodkih staršev v preteklem letu,
- potrdilo o premoženjskem stanju (izdaja davčna uprava skupščine občine),
- potrdilo o številu družinskih članov (izdaja skupščina občine),
- izjava kandidata, da ne prejema štipendije drugje oziroma da nima štipendijskih obveznosti iz prejšnjega štipendiranja.

Učence poklicnih šol bomo poslali na zdravstveni pregled na Zavod za medicino dela v Celju. Predložiti pa morajo originalno spričevalo o dokončani osemletki.

Prošnje z vsemi prilogami pošljite na naslov Cinkarna Celje, Center za izobraževanje delavcev do 30. junija 1978.

NESREČE PRI DELU V MARCU 1978

V mesecu marcu se je pripetilo 14 nesreč pri delu in 3 nesreče na poti na delo in z dela. Skupaj bo prilično 230 izgubljenih delovnih dni zaradi nesreč pri delu. Od 14 ponesrečenih jih je 11 zaključilo bolniški stalež, 2 bosta v staležu približno 1 mesec, eden pa okoli 20 dni. Ponesrečenci, kateri so zaključili bolniški stalež, imajo skupaj 148 izgubljenih delovnih dni ali 13,45 dni povprečno na eno nesrečo.

Dne 2. marca 1978 ob 8. uri se je prvič poškodoval Dragutin FERČEC v obratu soli in pigmenti.

Pri spravljanju svičenih blokov mu je eden blok stisnil sredinec na levi roki. Vzrok za poškodbo je nepravilnost delavca pri delu. Ponesrečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu 27 dni.

Dne 3. marca 1978 ob 12. uri se je tretjič poškodoval Jakob KRISTANSEK v skladišču kemije I.

Pri nakladanju kamiona je zdrsnila železna plošča po kateri je peljal ročni voziček (rudl). Pri tem je padel in se udaril na rebra. Vzrok za nesrečo je neprevidnost delavca pri delu. Ponesrečenec bo zaradi tega v bolniškem staležu približno 30 dni.

Dne 9. marca 1978 ob 18. uri se je tretjič poškodoval Stanko KAC v kotlarni Titanovega dioksida.

Pri posodi za trinatrijev fosfat se mu je zataknilo vedro. Ko je hotel vedro izvleči, se je ob rob posode udaril v desno ramo. Vzrok za poškodbo je neprevidnost pri delu. Ponesrečenec je bil v bolniškem staležu 12 dni.

Dne 11. marca 1978 ob 16. uri se je prvič poškodoval Majda ŠKORC v obratu tiskarske plošče.

Pri luženju offset plošč se je z natrijevim lugom opekla na levi podlaket. Vzrok za poškodbo je neustrezno zaščitno sredstvo. Ponesrečenka je bila zaradi tega v bolniškem staležu 24 dni.

Dne 20. marca 1978 ob 7. uri se je prvič poškodoval Suaip ČAKIČI iz nove žveplene kisline.

Pri montaži objemka na cevovodu ga je po vratu pobrizgala žveplena kislina. Vzrok za poškodbo so motnje v tehnološkem procesu. Ponesrečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu 14 dni.

Dne 22. marca 1978 ob 15. uri se je drugič poškodoval Alojz OJSTRSEK v obratu soli in pigmenti.

Pri saržiranju peči z odpadnim bakrom je iz ene bakrene cevi brizgnila vroča snov ter ga opekla po obrazu in očeh. Vzrok za poškodbo so motnje v tehnološkem procesu. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 11 dni.

Dne 16. marca 1978 ob 11. uri se je prvič poškodoval Peter KRISTAVČNIK v gumarnici.

Pri spravljanju pokrova za hidrolizer v avtoklav mu je padel kos železa, ki je bil poleg prislonjen, na palec desne noge. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 6 dni.

Dne 16. marca 1978 ob 3. uri se je petič poškodoval Franc

PRELOŽNIK iz mehanične delavnice.

Na poti iz obrata v obrat je stopil na rjavo žico, katera mu je predrila gumi škorenj in ga ubodla v podplat desne noge. Vzrok za poškodbo je neučinkovito zaščitno sredstvo. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 8 dni.

Dne 20. marca 1978 ob 4. uri se je drugič poškodoval Faik LJEZI na klarifikaciji Titanovega dioksida.

Pri čiščenju saržirne cevi z vodno paro si je opeknel golen desne noge. Vzrok za poškodbo je neprevidnost pri delu. Pone-

NESREČE PRI DELU V APRILU 1978

V mesecu aprilu 1978 je bilo 12 nesreč pri delu in štiri nesreče na poti na delo in z dela. Skupaj bo približno 220 izgubljenih delovnih dni zaradi nesreč pri delu. Od 12 ponesrečenih jih je 7 zaključilo bolniški stalež, eden bo v bolniškem staležu približno 20 dni, eden približno 2 meseca in trije približno po 1 mesec dni. Ponesrečeni, kateri so zaključili stalež, imajo skupaj 49 izgubljenih delovnih dni ali 7 dni na eno nesrečo.

Dne 1. aprila 1978 ob 6. uri se je prvič poškodovala Milica MLISAVIČ v obratu tiskarske plošče.

Ko je stresala kroglice s strelalne mize, je mizo, obešeno na dvigalu, z rokami zanihala. Pri tem ji je rob strelalne mize stisnil levi prstanec ob nosilni stebel.

Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavke pri delu. Ponesrečenka je bila zaradi tega v bolniškem staležu 8 dni.

Dne 3. aprila 1978 ob 8. uri se je prvič poškodoval Anton MLINARIČ v remontni delavnici.

Pri demontaži črpalke je izbijal zagozdo in mu je pri tem padel tujek v desno oko. Za to delo ni predvidena uporaba zaščitnih očal. Ponesrečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu 7 dni.

Dne 4. aprila 1978 ob 13. uri se je prvič poškodoval Ludvik SMRKOLJ v mehanični delavnici.

Pri snemanju noža iz stužne palice mu je roka spodrsnila po ostri noži in si je pri tem poškodoval desni kazalec. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu 7 dni.

Dne 5. aprila 1978 ob 10. uri se je prvič poškodoval Ragip LEZI v obratu cinkov prah.

Pri vlišanju cinka iz rafinacijske peči v kalupe je cink brizgnil in ga opeknel po bradi in vratu. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 15 dni.

Dne 7. aprila 1978 ob 8. uri se je četrtič poškodoval Ivan SLUGA iz glavnega laboratorija.

srečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu 14 dni.

Dne 24. marca 1978 ob 16. uri se je drugič poškodoval Radomir MILJKOVIČ v valjarni.

Pri brušenju železnega profila mu je tujek padel v levo oko iza očal. Vzrok za poškodbo je neučinkovito zaščitno sredstvo. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 6 dni.

Dne 28. marca 1978 ob 11. uri se je črtič poškodoval Ludvik KOLAR iz mizarske delavnice.

Ko se je peljal s kolesom iz obrata v obrat, je prišlo do trčenja z drugim kolesarjem ter je zadel in si pri tem poškodoval levi kazalec. Vzrok za poškodbo je krivda druge osebe. Ponesrečenec je zaradi tega boloval 13 dni.

Dne 29. marca 1978 ob 15. uri se je prvič poškodovala Zlatka HORVAT v tiskarni.

Pri čiščenju tiskarskega stroja si je poškodovala kazalec desne roke. Vzrok za poškodbo je ne-

previdnost pri delu. Ponesrečenka je bila zaradi tega v bolniškem staležu 13 dni.

Dne 30. marca 1978 ob 6. uri se je drugič poškodoval Lazar RADIČ v valjarni.

Ko je mazal valje s parafinom, mu je spodrsnilo in mu je roka prišla med valje. Pri tem si je poškodoval nadlaket desne roke. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu približno 20 dni.

Dne 30. marca 1978 ob 13. uri se je prvič poškodoval Stanko SABELJNIK iz mehanične delavnice.

Pri zlaganju oderskih cevi mu je ena cev poškodovala desni sredinec. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca pri delu. Ponesrečenec je bil zaradi tega v bolniškem staležu približno 30 dni.

Simun Pinjušič

Pri stopanju iz žerjava je nerodno stopil in si je pri tem poškodoval levo koleno. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca. Ponesrečenec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 3 dni.

Dne 24. aprila 1978 ob 11. uri se je tretjič poškodoval Jernej JELEN v remontni delavnici.

Pri razkladanju jeklenk s fagrama, mu je jeklenka stisnila desni palec. Vzrok za poškodbo je neprevidnost delavca. Delavec je zaradi tega bil v bolniškem staležu 3 dni.

Sime Pinjušič

PREIZKUS ZNANJA

Na internem tekmovanju članstva gasilskega društva je preiskusilo znanje iz gasilske prakse 21 gasilcev.

Člani so dobili testne pole, na katerih so reševali strokovna vprašanja iz knjige Priročnik za gasilce in iz praktičnega dela vezanja vozlov in hitrega oblačenja. Za omenjeno je štab operativne napravil interni pravilnik o ocenjevanju posameznikov in določil komisijo, ki je ocenjevala tekmovanje. Največ točk so dosegli: Drago Kuković, Drago Cvetila, Vinko Pungerssek, Jože Lajlar in Slavko Vervega.

Vsem zmagovalcem in vsem tekmovalcem v internem izobraževanju iskreno čestitamo, saj so pokazali veliko razumevanja za pridobitev znanja.

Prepričani smo, da je takšna oblika izobraževanja zelo dobra, predvsem pa koristna za vsakdanje delo posebno, če pride do nesreče, saj tako vstopijo v akcijo bolj pripravljeni in brez strahu. Za prizadevanje so udeleženci prejeli diplome za reševanje ljudi in domovine.

Stane Leskovšek

Kaj je nesreča pri delu

To je vprašanje, ki ga zastavljamo na vseh predavanjih o varstvu pri delu, bodisi na uvajalnem seminarju za novospregjete delavce, ali pa na predavanjih za že zaposlene delavce in neposredne vodje dela. Odgovor na to vprašanje bi moral vedeti vsak delavec. Zato bomo posredovali odgovor na to vprašanje in obenem pojasnili primere nesreč na poti na delo in z dela, ki se ne priznajo in ne obravnavajo kot nesreča pri delu.

Razlaga pojma nesreče pri delu je dana v 17. čl. Zakona o temeljnih pravicah in pokojninskega iz invalidskega zavarovanja (Ur. list SFRJ št. 35/72).

Po tem členu velja:

Za nesrečo pri delu štejemo vsako poškodbo zavarovanca, ki je posledica neposrednega in kratkoročnega mehaničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, kot tudi poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja teles, nenadne obremenitve telesa ali kakšne druge nenadne spremembe fiziološkega stanja organizma, če je taka poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenem delovnem mestu ali z delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katerih ima poškodovanec lastnost zavarovanca v smislu tega zakona.

Za nesrečo pri delu štejemo tudi obolenje zavarovanca, ki je neposredna in izključna posledica kakšnega nesrečnega naključja ali višje sile med delom oziroma dejavnostjo, na podlagi katerih ima oboleli lastnost zavarovanca.

Za nesrečo pri delu štejemo tudi poškodbo, povzročeno na način iz prvega odstavka tega člena, ki jo pretrpi zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega kraja ali nazaj na poti, ukazani za izvrševanje službenih nalog, ali na poti, da nastopi delo, ki mu je preskrbljeno.

Za varstvo pri delu je zelo pomemben tudi pojem poklicne bolezni. Ta pojem je opredeljen v 18. členu citiranega zakona in se glasi:

Poklicne bolezni so določene bolezni, povzročene z daljšim neposrednim vplivom delovnega procesa in delovnih pogojev na določenih delovnih mestih ali delih oziroma dejavnosti, na podlagi katerih ima zboleli lastnost zavarovanca; po tem zakonu.

Seznam poklicnih bolezni z deli in pogoji, v katerih se štejejo za poklicne bolezni iz prvega od-

stavka tega člena se določi z družbenim dogovorom.

Da bi v zakonu bolj razumeli pojasnjen pojem nesreče pri delu, oziroma kaj se prizna za nesrečo pri delu, bomo pojasnili kaj ni nesreča pri delu.

1. Poškodba delavca, ki se je pripetila pri pretepu na delovnem mestu se ne prizna kot nesreča pri delu, kjer ni v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenem delovnem mestu.

2. Poškodba pri delu, ki se je pripetila zaradi igranja ali neresnosti na delovnem mestu se ne šteje kot nesreča pri delu.

Vodilni in vodstveni delavci o alkoholizmu

V torek, 18. aprila je Klub zdravljenih alkoholikov Cinkarne Celje, skupno s kadrovskim sektorjem, pripravil predavanje o alkoholizmu za vse vodilne in vodstvene delavce. Z ozirom na vedno večje število delavcev, ki so odvisni od alkohola, smo se odločili, da s tem problemom seznanimo vse naše vodilne delavce, kajti le-ti prihajajo z delavci v vsakodnevni kontakt, imajo pregled nad njimi, poznajo njihove probleme in težave.

Vodstveni kader naj bi bil tisti, ki bi že na samem začetku opozarjal na probleme, ko je laična pomoč (to je pomoč preko Kluba zdravljenih alkoholikov in s pomočjo obratne ambulante) brez zdravljenja v bolnišnici, še možna, seveda, če je posameznik pripravljen pomagati.

Tako smo torej poslali 190 vabil, od tega pa se je predavanja udeležilo le 27 vabljenih, od tega 10 zdravljenih alkoholikov, tri žene le-teh, kar skupno znaša 12% udeležbo. Tega kajpak nismo pričakovali, saj smo upali, da bo udeležba vsaj 40 do 50%.

3. Delavce, ki je končal svoje delo in zapustil svoje delovno mesto in je po tem, ne da bi bil določen, pomagal sodelavcu pri delu, ter se pri tem poškodoval, ne bo imel priznane nesreče pri delu.

4. Delavec, ki je zapustil svoje delo oziroma svoje delovno mesto in šel v drugi obrat ali delavnico, ne da bi ga odredil neposredni vodja dela ter se pri tem poškodoval, ne bo imel priznane nesreče pri delu.

5. Delavec, ki se je poškodoval v krogu tovarne, ko je šel po malico ne bo imel priznane nesreče pri delu, ker to ni v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenem delovnem mestu.

6. Delavec, ki se je poškodoval na poti na delo in z dela, če to ni njegova redna vsakdanja pot, ne bo imel priznane nesreče na poti na delo ali z dela.

7. Delavec, ki se je poškodoval pri malici (npr. pri odpiranju konzerve) ne bo imel priznane nesreče pri delu, ker to tudi ni v vzročni zvezi z opravljanjem dela na določenem delovnem mestu.

Navedli smo samo nekaj značilnih primerov nesreč pri delu in na poti, ki jih ne štejemo in ne obravnavamo kot nesreče pri delu. Te poškodbe štejemo kot navadne bolezni, ker ne izpolnjujejo pogojev za nesrečo pri delu, predpisane v omenjenem zakonu o pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

To pojasnilo daje služba za varstvo pri delu kot informacijo z navedbo zakonskih določil, v katerem je pojasnjen pojem nesreče pri delu.

Sime Pinjušič

Velikost škode, ki jo trpi delovna organizacija zaradi alkoholizma, bomo najlažje dojel, če se seznanimo z vplivom alkohola na produktivnost. Vemo, da je produktivnost dela seštevek različnih dejavnikov, ki vplivajo na delovno učinkovitost in to so: zainteresiranost za delo, ljubezen do dela, zbranost, hitro reagiranje, vztrajnost, točnost, ekonomska motivacija ipd. Znanstveno je dokazano, da že zelo majhne količine alkohola v krvi motijo reagiranje v procesu odločanja, presoje ipd. Čim bolj zapleteno je kakšno delo, tem bolj je alkohol škodljiv.

Na splošno pa lahko rečem, da je za delovne organizacije alkoholizem tako hud problem, da ga moramo reševati iz čisto humanih, pa tudi ekonomskih razlogov. Brez sodelovanja delovne organizacije pa alkoholikov praktično ni mogoče zdraviti, kajti o zdravljenju ne moremo govoriti brez ustrezne profesionalne rehabilitacije, ki je odvisna od delovne organizacije.

Na tem mestu sem nanizala le nekaj stvari, katere bi moral poznati vsak, ki dela z večjo ali manjšo skupino ljudi.

Odgovora na vprašanje zainteresiranosti za problem alkoholizma v naši delovni organizaciji pa žal ne poznam. Morda ga pozna kdo izmed vas?

Helena Zagvozda

Strokovni vodja

Kluba zdravljenih alkoholikov

Pošiljajte prispevke do 15. v mesecu!

CINKARNAR 7

— Koliko dni bolniške pa potrebuješ?

Majska športna srečanja

Komisija za športno rekreacijo in družbeni standard je organizirala v počastitev praznika dela razna športna tekmovanja med temeljnimi organizacijami Cinkarne in drugimi podjetji v naslednjih panogah: brzoturnir v šahu, streljanje z zračno puško, kegljanje — borbene igre, tekmovanje posameznikov v namiznem tenisu in odbojarski turnir s sodelovanjem Klime, Libele in Cinkrane. Vsa omenjena tekmovanja so bila nagradna.

ŠAH

V sindikalni dvorani podjetja se je 17. aprila zbralo 7 ekip, ki so v medsebojnih obračunih borili za najboljšo uvrstitev. Najboljše se je odrezala Kemija s 19 točkami, druga je bila Metalurgija s 17,5 točkami, tretja ekipa Vzdrževanja I. s 14,5 točkami, potem pa ekipe: TiO₂, Grafika, DSSS in Vzdrževanja II.

1. kolo

Metalurgija : Grafika 2 : 2
Vzdrževanje I. : DSSS 3 : 1
Vzdrževanje II. : Kemija 1 : 3

2. kolo

DSSS : Vzdrževanje II. 2 : 2
Grafika : Vzdrževanje I. 0 : 4
TiO₂ : Metalurgija 1 : 3

3. kolo

Vzdrževanje I. : TiO₂ 2 : 2
Vzdrževanje II. : Grafika 1 : 3
Kemija : DSSS 4 : 0

4. kolo

Grafika : Kemija 1 : 3
TiO₂ : Vzdrževanje II. 3 : 1
Metalurgija : Vzdrževanje I. 3 : 1

5. kolo

Vzdrževanje II. : Metalurgija 0 : 4
Kemija : TiO₂ 4 : 0
DSSS : Grafika 0 : 4

6. kolo

TiO₂ : DSSS 3 : 1
Metalurgija : Kemija 2,5 : 1,5
Vzdržev. I. : Vzdržev. II. 4 : 0

7. kolo

Kemija : Vzdrževanje I. 3,5 : 0,5
DSSS : Metalurgija 1 : 3
Grafika : TiO₂ 1 : 3

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

Na streljišču pri ambulanti se je 20. aprila 1978 zbralo 50 strelcev iz vseh TOZD razen Kemije, ki so v ekipni konkurenci tekmovali med seboj. Za najbolj množično udeležbo so poskrbeli organizatorji iz Grafike, saj se je tekmovanja udeležilo kar 15 posameznikov in posameznikov. Pravila tekmovanja so bila sestavljena tako da je za vsak TOZD tekmovalo neomejeno število tekmovalcev, za ekipno uvrstitev pa se je upoštevalo 5 najboljših rezultatov. V končnem vrstnem redu je bila prva Metalurgija s 736 krogi, druga Grafika s 695 krogi, nato TiO₂ s 666 krogi, Vzdrževanje s 658 krogi, DSSS s 591 krogi in Transport s 538 krogi. Najbolje so se odre-

zali Martin Kukovič, ki je dosegel 170 krogov, Franc Smeh 168 krogov in Maks Pečnik 163 krogov.

ODBOJKA

Turnir v odbojki je organizirala odbojarska sekcija Cinkarne in povabila k sodelovanju ekipe Klime, Libele in Razvojnega centra, ki pa se tekmovanja niso udeležili.

Rezultati tekem so naslednji:

Cinkarna : Klima 22 : 30
Cinkarna : Libela 25 : 30
Klima : Libela 30 : 12

Zmagala je ekipa Klime, druga je bila Libela in tretja Cinkarna. Za našo ekipo so igrali: Kajtner, Goršek, Manfreda, Mirnik, Ramšak, Robida, Gutemberger in Zorko.

KEGLJANJE

Na kegljišču Železarne Štore so se ekipe pomerile med seboj v borbenih igrah. Po tri urnem tekmovanju na treh stezah so se ekipe uvrstile takole:

1. Metalurgija I. 410 lesov
2. Grafika I. 344 lesov
3. DSSS 297 lesov
4. Kemija 282 lesov
5. TiO₂ 269 lesov
6. Metalurgija II. 253 lesov
7. Grafika II. 248 lesov

Za prve tri uvrščene ekipe so nastopili v Metalurgiji: Zolger, Povšner, Farčnik, Kolšek, Mraz in Vidov; v Grafiki I.: Jurkošek, Meze, Pohole, Šeško in Gobec in v DSSS: Perčič, Horvat, Zalokar, Pečnik in Plohl.

NAMIZNI TENIS

Tekmovanje v tej panogi je bilo razpisano v konkurenci posameznikov ločeno za članice, starejše člane in mlajše člane. Pri članicah in starejših članah se je udeležilo le skromno število tekmovalk in tekmovalcev, zato so za večjo udeležbo poskrbeli mlajši, saj se jih je zbralo kar 16, ki so se po kup sistemu (na izpadanje) pomerili med seboj.

1. Jožica Šeško
2. Judita Košelj
3. Jana Jager

1. Tomo Zolger
2. Franc Smeh
3. Marjan Lapan

Mlajši:

1. Zolgar, 2. Perič, 3. Kajtner, 4. Cahuk, 5. Mirnik, 6. Vidmar, 7. Črnjavič, 8. Pohole, 9. Jurkošek, 10. Tasič, 11. Horvatič, 12. Kurmanšek, 13. Dolenc, 14. Ce-

lestina, 15. Stevanovič, 16. Zorko, 17. Gutemberger, 18. Hiter.

Marjan Leban
Referent za športno rekreacijo

Uspeh kegljačev

VELIKI USPEH KEGLJASKIH EKIP CINKARNE V LJUBLJANI

Naše izbrane kegljaške ekipe članic in članov so 25. marca 1978 prvič sodelovale na prvenstvu grafične industrije SRS v kegljanju, ki je bilo v organizaciji Tiskarne Ljubljana na 6 steznem plastificiranem kegljišču Maksa Perca.

Na razpis se je prijavilo 9 ženskih in 18 moških ekip iz vse Slovenije. Žensko ekipo so sestavljale tri tekmovalke, tekmovalce so na 100 lučaje, medtem ko je moško ekipo sestavljalo 6 tekmovalcev, tekmovali so na 200 lučaje.

Zaradi zelo močne konkurence v obeh kategorijah ni nihče od nas pomislil, da lahko dosežemo kakšne vidnejše uspehe, toda rezultati so pokazali drugače.

Ženska ekipa je zasedla odlično 2. mesto v postavi: Točaj Jožica, Jožica Šeško in Vera Zupanc. Omeniti je treba, da je zmagala ekipa Aera, v kateri so nastopile državne reprezentantke, kot je Jana Marinc, Ta, tjana Počivalšek in druge.

Člani so se plasirali med 18. ekipami na 6. mesto, kar je prav gotovo tudi lep uspeh v tako močni konkurenci in če upoštevamo še to, da so naši tekmovalci nastopili prvič na plastičnem kegljišču.

REZULTATI TEKMOVANJA

Ženske ekipno 3 x 100 lučaje

1. Aero Celje 1246 podrtih lesov
2. Cinkarna 1049 podrtih lesov
3. CGP Delo 947 podrtih lesov

VRSTNI RED POSAMEZNIK

1. Janja Marinc, AERO Celje 439 podrtih lesov
2. Tatjana Počivalšek, AERO 429 podrtih lesov

Na republiškem kegljaškem prvenstvu grafične industrije Slovenije so naše tekmovalke: Jožica Šeško, Jožica Točaj in Vera Zupanc dosegle nepričakovan

uspeh — osvojile so drugo mesto.

CINKARNAR 9

VSTOPI V MESECU MARCU

DSSS: Jus Slavica v finančni sektor, Sevšek Marija v samski dom.

TOZD KEMIJA: Čitakovič Milisav, Mihajlik Franjo, Rušiti Bajram v soli in pigmenti; Zrnič Drago, Rumbak Franjo, Vodusek Stanislav, Svržnjak Josip v obrat betonskih elementov; Bukvič Josip v litopon in Galinac Josip, Gašparič Branko in Horvat Franc v obrat rastnih substratov.

TOZD VZDRŽEVANJE: Balič Dušan in Petelinek Rudi v strojni obrat ter Mak Darko v merilni obrat.

TOZD TRANSPORT: Žerak Matija

TOZD TITANOV DIOKSID: Kocen Mladen v glavni laboratorij; Jevšenak Andrej v skupne službe; Ferljuzec Josip, Mrzlečki Zvonko, Murk Stjepan, Marušek Marjan in Pecigos Janez v proizvodnjo.

TOZD GRAFIKA: Šuhel Miran v tiskarno; Smiljanec Ana, Brdar Ratko, Brdar Dragan, Turk Dragica v tiskarske barve; Sekulič Djuja in Bilič Mira v tiskarske plošče.

TOZD METALURGIJA: Kos Leopold in Nebrigič Milorad v skupne službe ter Draškovič Milisav v novo žvepleno.

Skupaj je vstopilo 34 delavcev.

IZSTOPILI V MESECU MARCU

DSSS: Kerenčič Franc iz CAOP, Krajnc Marija iz varnostne službe.

TOZD TITANOV DIOKSID: Černivec Stanislav in Horvat Jakob oba iz proizvodnje.

TOZD KEMIJA: Čepin Ivan iz OOB, Jevič Andjelko, Nikolič Nice, Ponovič Milorad iz obrata soli in pigmenti, Semenič Jože iz cinkovega belila.

TOZD VZDRŽEVANJE: Pavlek Marjan iz mehanične delavnice, Kantič Mahmo, Ahmič Fikret iz strojnega obrata, Orličnik Ferdinand in Keršič Silvo iz merilnega obrata.

TOZD METALURGIJA: Briški Stjepan iz sušilnice ferosulfata, Agrež Franc iz obrata žlebovi, Ogrič Rasim, Tuvič Ranko, Lazič Stojan iz cinkovega praha, Delič Ešef iz valjarne, Jovanovič Slavko iz pražarne in Bajrami Zečiri iz keramike.

Vsi delavci so samovoljno prekinili delovno razmerje; eden je bil upokojen. Skupaj je 22 izstopov.

V mesecu aprilu so izstopili naslednji delavci: Iz TOZD Vzdrževanja Marjan Golob, Dušan Balič, Mihred Meškic, Mihred Jusufbašić, Stanko Gačnik in Stjepan Ključarić iz strojnega obrata, Marjan Korošec iz merilnega in Evgen Demetrovič iz skupnih služb. Iz TOZD Kemija so izstopili Milisav Čitakovič, Stanislav Vešlga, Milan Brkič in Blagoje Sotjkov iz obrata soli in pigmenti, Drago Zrnič iz betonskih elementov in Karol Perko iz skupnih služb. Iz TOZD Metalurgija so odšli Dušan Đuričin iz keramike, Ivan Novak iz PIK in Dragica Zidanski iz skupnih služb. Iz TOZD Transport je odšel Mirko Smiljanec, iz TOZD Titanov dioksid Marjan Kekec in iz DSSS Franc Kapus iz uprave in Jel-

ka Zagar iz CAOP. Iz TOZD Grafike so izstopili Laslo Bata, Mirjana Lang in Mikloš Mokuš iz skupnih služb. Skupaj je zapustilo podjetje 24 delavcev.

V aprilu so vstopili naslednji delavci: V TOZD Kemija v obrat soli in pigmenti Blagoje Sotjkov, Asim Keranović, Mirsad Pršič, v obrat rastnih substratov Miroslav Aleksić, Stjepan Smiljanec, Zaviša Tandjović, Obrad Milošević, Pejo Marjanović in Vitomir Spasojevič, v obrat betonskih elementov Bojan Zajko in v skupne službe Mirko Kapetanović in Milenko Vučetič. V TOZD Vzdrževanje v strojni obrat Franjo Goričan in Vojo

Ljepaja, v gradbeni obrat pa Milan Pavlič. V DSSS v CAOP Marjan Križaj, Maks Čremošnik in Stefan Safarič, v finančni sektor pa Irena Zupanc in Milena Pekošek. V TOZD Grafiko v tiskarno Milena Kos in v tiskarske plošče Gina Sankovič. V TOZD Metalurgija v novo žvepleno Radenko Zrnič, v žvepleno kislino Živorad Dikosavič in v pražarno Dušan Dimitrašinović. V TOZD Transport Edvard Polutnik, Anton Vodusek in Milan Amon. V TOZD Titanov dioksid Boris Videnšek in Drago Cafuta. V TOZD KIM Mozirje pa Jevšnik Janez. Skupaj je vstopilo 31 delavcev.

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in prerani izgubi mojega dragega moža in očeta

ŠORN JOŽETA

se iskreno zahvaljujem delovnemu kolektivu Cinkarne, sodelavcem, sindikalni organizaciji, govorniku za poslovljne besede in vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in mu položili vence ter cvetje na njegov prerani grob, nam izrekli sožalje in z nami sočustvovali.

Zalujoča žena Angela
in hčerka Milica

Zdravilo za prehlad

Minilo je že dvajset let od taktar, ko sem ob inventuri v obratu pražarna popisoval proizvodne številke motorjev.

Bil je mrzel zimski dan, kar se mi je tudi poznalo v grlu in nosnicah. Ni mi bilo dobro in kašljal sem, ko sem odhajal k pražarni. Spodaj so bili delavci mešači, ki so mi dejali, da mi bo »plin« tam zgoraj dobro del za prehlad. Sel sem po železnih stopnicah do lesene kamrice z majhno lino. Začel sem brisati iz motorja, da bi videl proizvodno številko. Tokrat je pražarnar zakričal od spodaj: »Čuj, en malo gasa ti bom spustil gori, da boš kašlal in to bode dobro za tebe!«

Temnomodri oblaki so se dvignili in mahoma napolnili gornje prostore. Napolnilo mi je pljuča in začel sem kašljati in kolcati. Poiskal sem si odprtino, da sem dobil vsaj malo zraka. Skoraj četrt ure sem požiral »gas«. Dušilo me je, zmanjkovalo je zraka, jezik pa mi je molel kot oslu, kadar riga. Potem se je dim razgubil, jaz pa sem oplahnil še zadnje ostanke plina v bifeju.

Toda kaj, prehlad in kašljanje sta prenehala in ni mi bilo treba iskati pomoči pri cinkarniškem zdravniku.

Pripis:

Danes pa so bolniške čakalnice napolnjene že v zgodnjih jutranjih urah. Že malo vročine, pa že gredo k zdravniku. Tako se vidi kako so se ljudje pomehkužili, saj so zelo občutljivi.

ALOJZ KLOSTERNIK
upokojenec iz leta 1961

Prispevek voznikov k ohranitvi okolja

Celjane že dolga leta spremljajo prizadevanja po ohranitvi čistega ozračja in okolja. Industrijska mesta, kakršno je tudi Celje, se po vsem svetu prizadevanjo preprečiti zlo v zvezi z zastupljanim ozračjem in okolja.

Prizadevanja po ohranitvi čistega ozračja in okolja zasledimo tudi v prometni zakonodaji.

Prav gotovo ste že na tehničnem pregledu svojega železnega konjička spoznali pomankljivost, da z vašim motorjem nekaj ni v redu. Predpisano je namreč, da iz izpušne cevi ne sme pri segretem motorju v praznem teku izhajati večja količina ogljikovodikovega monoksida od 4,5 volumskih odstotkov. Ogljikov monoksid je strupen in množice avtomobilov zastupljajo naše ozračje. Da bo nevarnih plinov v ozračju čim manj, lahko k temu pripomore vsak voznik motornega vozila, če bo večkrat in redno kontroliral nastavitve vžiga in tako zagotovil čim boljše izgorevanje pogonske zmesi v svojem motorju.

V zvezi z odvajanjem izpušnih plinov naj priporočam tudi zamenjavo izpušne cevi, kadar ugotovite, da je vaš motor preglasen. V izpušni cevi so dušilci zvoka, ki zvok eksplozije pogonske zmesi v motorju dušijo. Dušilci zvoka sčasoma ne opravljajo več svoje funkcije popolno in tako dovoljujejo, da glasnost motorja povzroča prevelik hrup,

ki nam precej našira živce. Se huje bo, če bo izpušna cev, predvsem lonec, počena ali nažrta od rje.

K zmanjšanju hrupa na naših cestah pa lahko voznik pripomore tudi z načinom svoje vožnje, če je blizu elastične, umirjene, lahko bi rekli v nekem smislu defenzivne vožnje, odvisne deloma tudi od značajnostnih lastnosti voznika.

V zvezi zakonitih določil zlasti ne smemo:

- brez potrebe pustiti motorja v teku, kadar vozilo stoji;
- močno dodajati plina, kadar vozilo stoji ali sunkovito speljevati z močnim dodajanjem plina;
- kadar vozilo stoji pred zaprtim prehodom ceste čez železniško progo, moramo motor izključiti;
- v ovinkih ali pri zaviranju v križiščih ne smemo voziti s premočnim pospeškom ali brez potrebe premočno zavirati;
- preglasno tudi ne zapirajmo vrat vozila ali pokrov prtljavnika in motorja.

Poleg preprečevanja onesnaženosti zraka in odvečnega hrupa, moramo poskrbeti tudi za čisto površino, po kateri vozimo — torej cesto. Odmetavanje kakršnihkoli predmetov na cesto je prepovedano, saj bi utegnili ovirati ali celo ogroziti promet. Predmete, ki padajo na cesto z vozila, čeprav ne bi smeli, moramo odstraniti. Z vozišča, ali bolje že prej z vozila, moramo odstraniti tudi blato, če smo se z neke blatne kolovozne poti vključili v promet na cesto z utrjenim voziščem.

Veliko nevarnost za varno vožnjo pomeni tudi olje, če ga motor pušča zaradi slabe zatesnenosti, saj morebitni oljni madeži na vozišču znatno podaljšujejo zavorno pot in povzročajo za našanje vozila.

Narava je danes ogrožena zaradi večjih vzrokov. »Nazaj k naravi!« nam naj ne bo le fraza. Celotna družbena stvarnost je usmerjena k prizadevanju po ohranitvi čistega okolja. Svoj prispevek tem prizadevanjem lahko dodamo tudi mi vozniki s spoštovanjem omenjenih določil, kar pa nam narekuje tudi moralno-etične lastnosti, pogojene dobremu vozniku.

Svet za preventivo
in vzgojo v cestnem prometu

Talent brez kalorij

»Tokrat ali nikoli,« sem si dejal. Sedaj je čas, da sam sebi dokažem resnico o nečem, kar me grize že vrsto let. Z vsakim dnem je bila negotovost večja in sklenil sem, da temu enkrat za vselej napravim konec. Vedno so mi govorili: »Ti imaš neverjetno ustvarjalno žilico in ni ga večjega bedaka od tebe, če svetu tega ne boš doka-
zal.« »Sedi za mizo,« so mi rekli, in piši o stvarih, kate-
re so ljudem pač najbolj všeč. Če ti pa že ni preveč za razmišljanje in razgla-
bljanje, potem pa pojdi med ljudi in jih kaj vprašaj. Nji-
hove odgovore si zapiši ter jih pošlji v časopis. Tvoj stil je tako dovršen, da bodo ob-
javili vse kar boš napisal.«

Za preizkus mojega super talenta sem si določil pone-
deljek, ker so ljudje takrat še polni nedeljskih doživetij. In, če si že vsi urejamo ose-
bne probleme med delovnim časom, zakaj ne bi tega stori-
še jaz. Z velikim zvezkom in uvoženim kemičnim svinčni-
kom sem ves nabit z elanom stopil pred inženirja Pepeta.

»Moram začeti pri vrhu,« sem si mislil, »da se ne bom komu zameril, češ, tale tova-
riš pa ne pozna voznega reda, pa čeprav hodi vedno peš.«
Tovariš Pepe je ravnokar je-
del. »Tovariš inženir, z va-
mi bi rad spregovoril nekaj besed oziroma bi vam rad postavil nekaj vprašanj.«

»Hmmm, kar dajte,« je zamomljal Pepe.

»Prosim, kaj pa jeste,« sem ga vprašal in upal, da je v tem trenutku takšno vpraša-
nje najbolj primerno.

»Kaj jem?« je zazijal to-
variš Pepe in me ošinil s po-
gledom, katerega kljub mo-
jemu talentu ne bi znal opi-
sati.

»Jem sendvič z »luftom«, kar pomeni, da sem v naši kantini dobil dva kosa kru-
ha, vmes pa zrak.«

Oči tovariša Pepeta so pos-
tajale bolj bele, zato sem se raje vljudno poslovil, ker bi moje nadaljnje spraševanje lahko imelo daljnosežne pos-
ledice.

Ustavil sem se pri Marici in jo vprašal: »Oprostite, to-
varišica, ali tudi vi niste za-
dovoljni z malico v fabriki?«
»Da nisem zadovoljna,« se je zahihitala. »Seveda sem za-
dovoljna, pa še kako! Imam namreč shujševalno kuro in povem vam, ni je boljše di-
etne prehrane kot je naša

malica. V enem mesecu sem shujšala dvanajst kilogramo. v. Veste, toliko časa sem tu-
kaj zaposlena.«

Tale damica je pa precej razvajena, sem si mislil, za-
to pa tudi kritizira. Bom ra-
je vprašal tiste z nižjim živ-
ljenskim standardom. Zato sem se napotil v skladišče. Ze od daleč sem slišal navdu-
šeno ploskanje. »Oho, obeta se nekaj zanimivega, sem bi-
stroumno zaključil. Ko sem odprl vrata, na katerih je bi-
la nalepljena strokovna se-
ks literatura, sem zagledal debelega Franca, ki se je za-
dovoljno smehljal in govo-
ril: »Zmagal sem, zmagal sem!« »Kje ste zmagali?« ni-
sem mogel skriti radovedno-
sti.

»A kje?« se je popraskal Franc po tolstem trebuhu,
»na kvizu vendar.«

»Na kakšnem kvizu?« sem vrtal dalje?

»Veste,« je začel važno raz-
lagati, »vsak dan v skladiš-
ču med časom za malico priredimo kviz in zmagovalec dobi pol kile kruha in poha-
no bedro.«

»Lepo, da se izobražuje-
te,« sem pohvalil. »Na koli-
ko vprašanj pa odgovarja-
te?«

»Samo na eno,« je odvrnil Franc. »Vsak dan gre nekdo izmed nas po malico. Tisti, ki ugame kaj je v porciji, je zmagovalec. Če ni povsem to-
čnega odgovora, potem zma-
ga tisti, ki je najbližje pravil-
ni rešitvi. Glejte, ravno dan-
es sem rekel, da je v por-
ciji zrezek v omaki in pire krompir. Odgovor ni bil po-
poln, ker je namesto pire krompirja bil v omaki pšeni-
čni zdrob. Toda, še vedno je bil moj odgovor najbližji. Haaahaa, veste, tovarišica Ančka je rekla, da je v por-
ciji vanilijev puding z mali-
novcem.«

Malce sem podvomil o Francetovi razsodnosti, ven-
dar so me obrazi njegovih sodelavcev prepričali o res-
ničnosti, njegovih besed.

»Priznam,« sem rekel, vp-
rašanje niti ni tako lahko, Tudi jaz ne bi uganil kaj je v pokriti porciji.«

»Kdo pa je govoril o pok-
riti porciji!« so zarjuli eno-
glasno. »Porcija je pred tek-
movalci vedno odkrita, pa je vprašanje še vedno dovolj težko.«

Iz skladišča sem odšel v ambulanto. Če nikjer drugje, tukaj bom sigurno izbrskal

nekaj zanimivega, življenske-
ga.

»Dober dan,« sem pozdra-
vil za veliko mizo sedečega zdravnika.

»Ali se pri vas dogaja kaj zanimivega?«

»Ravno prav, tovariš,« me je bil vesel zdravnik.

»Danes sem imel zanimiv primer. Delam že dvajset let in vsak pacient, ki pride k meni na pregled je bolj ali manj živčen. Danes pa je pri-
šel Jaka. Saj ga poznate, de-
la v finančnem sektorju na dovolj težkem delovnem me-
stu, da bi lahko bil ena sama živčna razvalina. Ampak, on to ni. Upam, da me razu-
mete tovariš, njegovi živci so popolnoma nenačeti!?!? Česa takšnega v tej tovarni še nisem videl!«

Ko sem ga vprašal, če mor-
da ve vzrok takšnemu stan-

ju mi je povsem mirno od-
govoril: »Gospod, če bi vi vsak dan čakali po pol ure, ali še več v vrsti v naši kan-
tini, da dobite malico, bi va-
ši živci postali trdi kot be-
ton.«

Tako si je rekel in pri vsem tem niti z očmi ni trenil. Začel sem resno razmišljati o takšnem načinu zdravljen-
ja živcev. Zelo bi bilo učin-
kovito pa še med delovnim časom bi se bolniki lahko zdravili. Da o znižanju ods-
totkov odsotnih z dela sploh ne govorim. Tukaj se moja reportaža konča. Negotovost o mojem ustvarjalnem talen-
tu pa je sedaj še večja kot prej. Nikakor ne morem u-
gotoviti ali je slaba hrana v naši fabriki ali pa jaz ne zna-
m napisati navadne reporta-
že.

Amadeos

Brez besed

Pismo uredništvu

Delegati slabo začeli

V mesecu aprilu je bila prva skupščina stanovanjske samoupravne interesne skupnosti, na kateri so obravnavali vprašanja s področja družbenega standarda. Posebna točka dnevnega reda je bilo vprašanje povečanja stanarine za leto 1978 v višini 30%.

V razpravi na samoupravnih delovnih skupinah v DSSS se je izoblikovalo stališče, da bi stanarine povečali, vendar največ od 10 do 15%, ne pa za 30%. Stališča so bila posredovana delegaciji. Na seji skupščine dne 13. aprila je bilo izglasovano, da se stanarine povečajo za 30% od 1. junija dalje. Na tej seji je bilo veliko delegatov odsotnih. Cinkarna ima v skupščini štiri delegatska mesta, vendar je bila na seji prisotna samo delegatka iz DSSS - Grkinič Marinka. Ostali trije delegati so bili ne-

opravičeno odsotni. Delegati bi morali biti prisotni že zaradi tega, ker je občinski sindikalni svet priporočil, da se prvega sestanka skupščine udeležijo tudi vodje delegacij in vodje konferenc delegacij. Sklep skupščine na zadnji seji bo nedvomno prizadel večje število delavcev.

Tovariši, kateri ste bili izvoljeni na volitvah dne 9. marca letos in so vam bila dana vsa pooblastila, da zastopate interese celotnega kolektiva v delegatskem sistemu, kje je vaš čut odgovornosti do delavcev? Že na prvem preizkusu niste opravičili zaupanja delovnih ljudi, že pri tako pomembni odločitvi, kot je vprašanje družbenega standarda. Če bi bila delegacija Cinkarne v polnem sestavu, bi lahko delegacija enotno zastopala interes naših delavcev, ki so ga izvolili na sestankih samoupravnih delovnih skupin.

Delegatski sistem ni sam sebi namen, pač pa v njem delavci združujemo svoje najširše interese. Del odgovornosti pa nosijo tudi vodstva družbenopolitičnih organizacij po TOZD, ker bi morali biti bolj osveščeni o pomenu delegatskega sistema.

Jernej Ozis

Akcija brezplačni učbeniki

V vseh celjskih osnovnih šolah se je pričela akcija za organizirano preskrbo učbenikov ter za postopno zagotovitev brezplačnih učbenikov učencem osnovnih šol. Namen te akcije naj bi podprli vsi delavci, posebno pa organizacija sindikata, saj je prav, da vsi podpremo osnovno zamisel in tvorno sodelujemo pri oblikovanju akcijskega načrta šole v kateri se šolajo naši otroci.

Kot starši, moramo vplivati na svoje otroke, da ob koncu letošnjega šolskega leta brezplačno odstopijo svoje učbenike šolski knjižnici in jih opozorijo na čuvanje učbenikov.

Torej učbenikov ni potrebno več kupovati v trgovinah, kjer je izdatek večji, pa še izguba časa. Šole bodo letos organizirano nabavile učbenike ob začetku pouka pa jih izročile otrokom. Občinska izobraževalna skupnost je letos namenila po 60,00 din na vsakega učenca.

V delegacijah moramo začeti oblikovati pobudo in zahtevo, da se v programu Občinske izobraževalne skupnosti za prihodnje leto zagotovijo vsa potrebna sredstva za nakup učbenikov, brez dodatne udeležbe staršev. Tako bomo dejansko uresničili tudi sklep 8. kongresa ZSS, ki nas k temu zavezuje.

Pregled faktorjev za obračun OD
— april 1978

Vrednost točke za izračun osnovne vrednosti delovnih mest je 1,26.

Stroškovno mesto	Faktor variabilni del norme
DSSS	
Splošna uprava	1,63
Sužba za varno delo in varstvo okolja	1,63
Center za organizacijo in AOP	1,63
Finančno računovodski sektor	1,63
Kadrovski sektor	1,63
Samski dom	1,63
Splošni sektor	1,63
Družbena prehrana	1,63
Pralnica in šivalnica	1,61
Zunanja trgovina	1,63
Počitniške kapacitete	1,63
Osebnih avtomobilov	1,63
TOZD METALURGIJA	
Investicijska služba	1,68
Skupne službe metalurgije	1,68
Keramika	1,46
Sušilnica ferosulfata	1,68
Zveplena kislina PIK	1,65
Zveplena kislina a piržno pražarno	1,65
Pražarna ferosulfata	1,68
Zveplena kislina iz ferosulfata	1,68
Cinkov prah	1,52
Sekundarna proizvodnja cinka	1,67
Baterijske čašice	1,64
Zičarna	1,58
Zlebarna	1,63
Valjarna	1,52
TOZD KEMIJA	
Skupne službe kemije Celje	1,67
Barvila Celje	1,65
Soil in pigmenti	1,66
Litopon	1,64
Cinkovo belilo	1,62
Zaščitna sredstva — modri baker	1,68
Rastni substrati	1,65
Gradbeno lepila	1,65
Betonaki elementi	1,61
Zaščitna sredstva — modra galica	1,66
TOZD KEMIJA MOZIRJE	
Skupne službe kemije Mozirje	1,65
Barve in premazi	1,58
TOZD GRAFIKA	
Skupne službe grafike	1,63
Tiskarna	1,63
Tiskarske plošče	1,66
Preparati za grafiko	1,60
Tiskarske barve	1,63
Razvoj grafike	1,63
TOZD VZDRŽEVANJE IN ENERGETIKA	
Skupne službe vzdrževanja	1,46
Strojno vzdrževanje	1,47
Elektro vzdrževanje	1,45
Vzdrževanje ARM	1,45
Gradbeno vzdrževanje	1,40
Energetika skupne službe	1,46
Kotlarna št. 1	1,46
Plinarna	1,47
Transformatorske postaje	1,46
Galvana	1,45
Embalaža	1,45
Predelava gume	1,45
Predelava umetnih materialov	1,50
TOZD TRANSPORT	
Skupne službe transporta	1,67
Železniški transport	1,55
Interni ostali promet	1,51
Avtocisterne za kislino	1,51
Nakladanje in razkladanje	1,56
TOZD TITANOV DIOKSID	
Glavni laboratorij	1,63
Skupne službe titanovega dioksida	1,52
Investicijska služba	1,52
Proizvodnja titanovega dioksida	1,52

ZVEZA KULTURNIH ORGANIZACIJ SLOVENIJE

RAZPISUJE

7. SREČANJE PESNIKOV IN PISATELJEV — ZACETNI-KOV

Področna srečanja bodo v Celju 6. in 7. oktobra 1978. Osrednje srečanje bo v Gradišču v Slovenskih Goricah 10. in 11. februarja 1979 za najuspešnejše avtorje vseh območnih srečanj.

Interesenti naj se javijo tovarišici Miri Plahutnik v družbenopolitičnih organizacijah ali na telefon 251, kjer boste dobili podrobnejša navodila.